

Hunnsfosposten

Nr. 7.

August 1951.

3. årg.

Direktør Magnus Christiansen

Som alle lesere av Hunnsfosposten vet, døde direktør Magnus Christiansen den 7. august.

Han var født den 23. januar 1878 i Larvik, og ble i 1906 gift med Ottilie Christiansen, datter av konsul Christiansen, Christianssands Bryggeri.

Etter endt skolegang og praksis ved Skotfos Papirfabrik, Skien, gikk han inn på Chalmers Tekniske Institutt i Göteborg og avla ingeniørexamen i 1898. Han reiste deretter til Wien og avla eksamen i Papiravdelingen i Gewerbe-Museum i 1901. Han kom så til Finnland som ingeniørrassistent hos Frenckel & Søn, Tammerfors, og ble samme sted teknisk direktør 1906. Han ble disponert for samme firma i 1910, men i 1918 overtok han tekniske direktør-stillingen på Kymmene, men på grunn av de urolige tider ønsket han seg hjem til Norge og ble i 1920 ansatt som disponert for Union Co. hvor han var i 15 år inntil 1935.

Siden den tid har han vært konsulent for Storebrand og Idun, formann i Statens Kullråd, formann i Papirindustriens Tekniske Forening og Papirindustriens Forskningsinstitutt, medlem av styret i Norges Tekniske Høyskole, medlem av Industriforbundets Hovedstyre og av dets arbeidsutvalg. Ved siden av dette har han vært styremedlem i Hunnsfos Fabrikker, ordfører i representantskapet i Christiania Spikerverk, og forøvrig vært knyttet til mange industrier både som styre-

medlem og som konsulent.

For sine store fortjener innenfor industrien og for det samarbeide han har drevet i den nordiske industri ble han Ridder av St. Olavs Orden, Kommandør av Finnlands Hvite Rose og Kommandør av Sveriges Vasa-Orden.

Det var denne mannen som vi her på Hunnsfos hadde den store glede å ha i vårt styre. Han hadde en rik erfaring bak seg og den har Hunnsfos benyttet seg av. Christiansen var en

samarbeidets mann, absolutt ærlig og oppriktig, og hadde alltid arbeidernes og funksjonærenes ve og vel på hjertet.

I de 16 år han fikk arbeide med Hunnsfos oppnådde direktør Christiansen å bli meget avholdt, og for alle som hadde direkte med ham å gjøre så man frem til «Onkel Magnus»s besøk. Hans siste ord til undertegnede dagen før han døde var også, at de som nå skulle lede Hunnsfos måtte huske på det store ansvar de hadde overfor alle som var knyttet til bedriften.

Direktør Christiansens interesse for Hunnsfos var så stor at da han falt for aldersgrensen for 2 år siden anmodet et enstemmig styre og representantskap ham om å bli stående ennå en periode på 3 år. Han fikk dessverre ikke anledning til å stå denne perioden helt ut.

Hunnsfos lyser fred over hans minne.

Hunnsfos, 17. august 1951.

JOHS. B. KNOBEL.

UTBYGGING AV SAMARBEID I BEDRIFTEN

(Utdrag av artikkel i *Teknisk Ukeblad.*)

(Forts. fra forrige nr.)

Vi kan være, og vi vil være uenige om mange viktige ting. Om disse ting er nødvendig å *forhandle*, men vi kan ikke leve av å forhandle med hverandre, like lite som vi kan «leve av å barbere hverandre». *Forhandling angår deling av «kaka». Samarbeid må til for å øke «kaka».*

Hva kan en da gjøre i praksis for å skape samarbeid i en bedrift? Vi går ut fra at det er et ønske på begge sider om samarbeid. Men dette ønsket er ikke tilstrekkelig utgangspunkt for å få samarbeidet i gang. Både bedriftsledelsen og arbeiderne må klargjøre hva de vil oppnå gjennom samarbeidet. Og her må vi ikke nøye oss med generelle vurderinger som «større produksjon» eller «bedre forhold på arbeidsplassen». Det må pekes på de konkrete saker en vil samarbeide om, og premissene for samarbeidet må være klare. Og selv når vi har klarlagt premissene og pekt på konkrete saker vi vil samarbeide om, blir det alltid et spørsmål om *hvilken grad av samarbeid* vi vil gi oss ut på. Det finnes mange grader av samarbeid. Det er en viss grad av samarbeid hvis vi kan utveksle informasjon. Det er en større grad av samarbeid hvis vi kan be den annen part uttale seg før det treffes avgjørelse, og en enda høyere grad av samarbeid er det hvis en søker råd hos den annen part. Den høyeste grad av samarbeid finner vi der hvor vi kan ta opp spørsmål til felles drøfting og felles avgjørelse, men dette dreier seg om et meget dyptgripende samarbeid som forutsetter stor tillit fra begge sider.

Hvilke saker er det da lettest å samarbeide om i bedriftene?

Etter krigen er det av American Management Association gjort en ganske stor undersøkning som forteller oss litt om dette. Undersøkningen omfattet omtrent 1½ million arbeidere i 228 større og mindre bedrifter. I disse bedriftene viste det seg at 80 pst. av bedriftene hadde tatt opp samarbeidet for å fremme arbeidernes forståelse av produksjonens hensikt og betydning. Omtrent 50 pst. av bedriftene samarbeidet om å få et mer regelmessig frammøte og omtrent like mange bedrifter samarbeidet om å opprette pensjonsordninger. Litt under 50 pst. samarbeidet om bedre fysiske forhold på arbeidsplassen, altså bedre lys, bedre ventilasjon o.s.v. Bare ca. 25 pst. av bedriftene samarbeidet om produksjonsplanlegging og omtrent like mange samarbeidet om tekniske forandringer i bedriftene. Det har vist seg, både her hjemme og i Sverige, at akkurat samme spørsmålet, utbygging av bedre sikkerhetsforanstaltninger i fabrikkene, er et meget godt utgangspunkt for å få samarbeidet i gang. Fra den amerikanske undersøkningen skal vi merke oss at produksjonsplanlegging og tekniske forandringer er relativt vanskelige å samarbeide om. Fra den samme undersøkningen kan det her være interessant å nevne en spesiell ting. Rapporten omtaler forslagssystemet i en rekke bedrifter, og peker på den betydning det kan ha for utbyggingen av samarbeidet. Det kan være interessant å se på en bestemt bedrift, nemlig et jernbaneselskap med 30—40,000 arbeidere i Illinois. Dette

(Over til side 5.)

ANDAKT

Jesus sa til henne. Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve om han enn dør. — Joh. 11, 26.

Det var sorg i Betania i disse dager Lasarus var død. I et hjem hvor fred og harmoni fikk råde, har døden hatt sitt inntog. «Døden», noe av det man helst ikke vil snakke om. Likevel er det nok noe som berører oss alle sammen. Jeg kan så godt forstå den ungdommen som utbrøt da han skjønnte det bar mot slutten av livet: «Jeg kan ikke, tør ikke, vil ikke dø nå ufrelst.» Eller som det står i lignelsen om den rike mann: «Og så vil jeg si til min sjel. Sjel, du har meget godt liggende for mange år, slå deg til ro. Et, drikk og vær glad. Men Gud sa til ham. Du dåre, i denne natt kreves din sjel av deg. Hvem skal så ha det du har samlet.»

Tenk han måtte reise om natten. Fikk ikke utsettelse til morgenen engang. Døden griper inn i den enkeltes liv og i familielivet. Mennesker som har levet i den beste forståelse med hverandre i et langt liv, kan bli skilt på noen minutter. Det måtte nok ha vært en stor opplevelse for de to søstre, Martha og Maria, og ellers de andre som var samlet i Betania den dag, da Jesus oppvakte Lasarus fra de døde. For hvor de naturlige betingelser for liv var borte. Lasarus hadde jo allerede ligget 4 dager i graven. Martha utbryter i vers 24: «Jeg vet min bror skal oppstå i oppstandelsen på den ytterste dag. Men at noen skulle kunne oppstå i fra de andre døde, det var nå det store under for henne, og ville nok bli for oss også som lever nå.

Tenk alvorlig over disse ting, du som har hørt innbydelsen mange ganger om å bli en kristen. For ennå lyder disse mektige ord av Jesus:

«Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve om han enn dør.» **S. J.**

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

*Hunsfos Fabrikker**Hunsfos Arbeiderforening**Hunsfos Bedriftsidrettslag*

Redaktør:

H. GRØNTOFT

**Åpningsfesten i
Hunsfosheimen.**

Hunsfos Arbeiderforening holdt åpningsfest i Hunsfosheimen søndag 12. august. Det var møtt fram ca. 130 festdeltagere, som alle var spent på å se hvordan «Ferieheimen» så ut; og de ble alle meget begeistret.

Om formiddagen var det strålende solskinn, og de fleste benyttet tiden føre middag til å bese seg i «Ferieheimen» og i dens omegn. Dessverre varte ikke det fine været så lenge; en times tid føre middag satte det inn med regnvær som holdt seg resten av dagen.

Kl. 12 kom pølsene og ertene på bordet, og etter deltagerne å dømme så det ut til at luftforandringen hadde hjulpet på appetitten. Spesielt var det lett å merke på Laurits og Sigurd.

I den store peisestuen og leseværelset var det god plass til alle, og her fikk vi riktig hygget oss utover ettermiddagen. Ingulf Reinhardtsen opplyste at de som skulle stå for underholdningen hadde meldt avbud, men han håpet at det var noen av de tilstedeværende som hadde noe å underholde med. Det manglet det ikke på. Først var Gustav Arstad framme og sang. Trygve Larsen underholdt med flere sanger, både svenske, danske, finske og norske, og spesielt gjorde sangen om Josefine stor lykke. Det humoristiske innslaget ble fremført av Ole Grundetjern og Leif Venneberg, sistnevnte som gammel frøken. Arne Johannsen og

HUNSFOSHEIMEN

Det var med glede undertegnede som referent for Hunsfosposten, mottok innbydelse til den offisielle åpning av Hunsfosarbeidernes nye og prektige ferieheim fredag den 3. august.

Sammen med ca. 50 deltakere forlot vi bygda i buss og biler og satte kursen nordover mot Bjelkekilen i Oggevatnet, en fin tur i et strålende sommervær.

Et stykke forbi Vatnestraum går en sideveg til høyre og rett inn til heimen. Vegen var ennå ikke det en kan kalle førsteklasses, og flere av bussens passasjerer fikk betenkeligheter og foretrakk å bruke beina de ca. 15 min. det tar fra hovedvegen og inn. Vi i bussen var mer eller mindre rystet da vi kom velberget fram. På broen over Bjelkekilen fikk vi det første gløtt av heimen, og få minutter etter stanset bussen på tunet.

Det har vært skrevet om heimen i Hunsfosposten før, og det er fortalt om hvordan det skulle bli når bygget ble ferdig. La det være sagt med en gang: ingen ting har vært overdrevet — tvertimot. Her har kun det beste vært godt nok. Alt er praktisk, lettvin og greit på alle måter. Å fremheve noen ting fremfor andre tør ikke undertegnede innlate seg på. Samtlige som har hatt med bygget å gjøre, har utført et godt, pent og smakfullt arbeide som de har all ære av.

Bykkekomiteen har vel båret

fruene Beurling og frk. Heiseldal underholdt også med sang. Kaffe og kaker ble servert en times tid før avreisen; og avreisen fant sted med tog kl. 18.30.

Foreningens styre vil rette en takk til alle som var med slik at festen ble så vellykket. En spesiell takk vil det rette til festkomiteen.

N. V.

den største byrden, særlig når en tenker på hvor store vansker det er forbundet med alt som heter bygging i dag. Og det er nesten ikke til å forstå hvordan man har maktet å oppføre et slikt palass som Hunsfosheimen er.

Byggekomiteens formann, T. Brufjell, ønsket samtlige velkommen til de festlig dekkede bord i peisestuen og ga en kort redegjørelse for heimens tilblivelse. Han uttalte bl. a. at tanken om ferieheim ikke var ny. Allerede for ca. 30 år siden hadde noen vært inne på denne tanken, men når det ikke var blitt noe av det før nå, skyldtes det økonomiske vansker. Takket være den nåværende ledelse av fabrikken med direktør Knobel i spissen, er ferieheimen i dag blitt til virkelighet. Store beløp var blitt skjenket til heimen, og resultatet ser vi i dag. Det tok også lang tid å oppnå byggetillatelse, men straks denne ble gitt, ble arbeidet satt igang. Til slutt takket han fabrikkens ledelse, direktør Knobel, arkitekt, byggmester, byggekomite og alle andre som hadde bidratt til å oppnå et så vellykket resultat. Han overrakte så fagforeningens formann, I. Reinhardtsen, skjøtet og andre dokumenter i forbindelse med eieendommen.

Direktør Knobel ønsket byggekomiteen og fagforeningen tillykke med ferieheimen og uttalte bl. a. at dette stedet var første trinn mot målet å skape en virkelig hvileheim for bedriftens arbeidere, deres barn og hustruer. Med tiden var det meningen at det skulle oppføres flere små hytter rundt omkring heimen. Direktøren opplyste samtidig at styret hadde gitt ytterligere 20,000 kr. til ferieheimen og uttalte ønsket om at alle må få det inntrykk at her var stedet hvor man kunne koble av. Hvor vellykket denne

heimen skulle bli, berodde på hvordan den ble drevet.

I. Reinhardttsen uttalte at han hadde sett hen til denne dagen, men han hadde aldri trodd at man skulle få overtatt et slikt palass. Han takket spesielt direktør Knobel og fabrikkens ledelse for alle sosiale goder og for den forståelse som er vist fabrikkens arbeidere. Han ba videre styrets representant, direktør Ellingsen, om å overbringe en varm takk til styrets øvrige medlemmer og en særskilt hilsen til styrets formann, direktør Christiansen, som grunnet sykdom dessverre var forhindret i å være tilstede. Samtidig takket han byggekomiteen og særlig formannen med frue for det store arbeide som var nedlagt med å få gjennomført byggeplanene, og som et synlig bevis for foreningens takknemlighet ble T. Brufjell og frue overrakt et kaffeservise.

Direktør Ellingsen sa at det var med glede han var tilstede denne kveld, og at han ville overbringe byggekomiteens og arbeidernes takk til styret. Men den som fortjener den største takken var direktør Knobel. Han har hjertelaget og evnen til å gjøre det gode og så er han som en Aladdin som alltid får det slik som han vil i styret når det gjelder Hunsfos' ve og vel. Direktør Ellingsen sa videre at personlig var han meget interessert i det nye foretagende og nevnte at en annen bedrift hvor han var styremedlem, hadde en feriekoloni på Enebak som funksjonerte glimrende, og det skulle være ham en fornøyelse å vise hvordan denne ble administrert m. m. Vi trengte alle avklobling og hvile. Måtte dette stedet bli et slikt sted.

Ordfører Jørgensen følte det som om det var Vennesla kommune som hadde mottatt en gave fra sin største bedrift. Hunsfosheimen var så helt gjennom koseilig og lå på en fin plass, og det

måtte være et riktig ønskested å tilbringe ferien på. Han trodde ikke det fantes maken på Sørlandet. Også han takket bedriften for alle de sosiale tiltak som var satt ut i livet og for den store forståelse som var vist når det gjaldt å bedre arbeidernes kår.

Ordfører Mølland ønsket tillykke med dagen, og uttalte at dette var en gild heim som lå på en slik gild plass. Her var noe for enhver smak, med fiskevann og bærterreng og et sers godt skiterreng. Måtte denne heimen føre til en bedre kontakt og forståelse mellom folkene fra Vennesla og Iveland. Til slutt bød han et hjertelig velkommen til nabo-bygden.

Forøvrig var det tale av T. Larsen som bl. a. nevnte at eienkomsten kostet ca. 150,000 kr., av G. Andersen, O. Heiseldal og T. Nordhagen som alle takket for den store gaven. Samværet fortsatte i hyggelige former med forskjellig underholdning av deltakerne, og den vellykte festen sluttet med fedrelandssangen.

Byggekomiteen har bestått av følgende:

T. Brufjell, formann, Gustav Andersen, Gunnar Grundetjern jr., Otto Heiseldal, N. Nordhagen, A. Myrstad. — Arkitekt for bygget har vært Fonahn, byggmester K.K. Vatnestrøm og murmester J. Evelid. Det elektriske anlegg er utført av T. Nordhagen, og vann- og sanitæranlegg av O. Jortveit. Kjøp av gardiner, servise m. m. er blitt besørget av fru V. Brufjell.

*

Sagt eller ikke sagt:

Dir. Ellingsen: Vann — og fisk i vannet. Det første som må skaffes er båt(er).

Gustav Andersen: Er enig med dir. Ellingsen. Båt må til, og den aller største fisken blir min.

Klara Nordhagen: Det beste ved hei-

men er det ypperlige skiterreng, alle tiders altså.

Fru Viktoria: Det har vært et mas uten like. Kaffeserviset var nydelig. Er spent på å få se meg på film.

Wox: Tja, det er jo filmet alt sammen. Og så kommer det jo i Sørlandet.

Tete: Fæ-vennen først. Kaffen er riktig god og smørbrødene delikate.

I. Reinhardttsen: Altfor meget å stå i nå. Her må velges en masse komiteer. Kom igjen når festlighetene er slutt, og dugnaden skal begynne.

Referenten er enig. Stedet er et riktig ønskested som sikkert vil bli benyttet flittig av samtlige Hunsfosarbeidere.

...y.

8 regler for å ødelegge en forening.

1. Kom ikke til møtene.
2. Hvis du kommer, så kom for sent.
3. Hvis været ikke passer, så tenk ikke på å komme.
4. Hvis du deltar i et møte så forsøk å finne feil ved ledelsen og de andre medlemmers arbeid.
5. Påta deg aldri noen oppgave, det er mye lettere å kritisere det de andre gjør enn å gjøre noe selv.
6. Føl deg såret hvis du ikke blir valgt inn i en komite, og om du blir anmodet om å være med så ta ikke del i komite-møtene.
7. Hvis komiteens formann ber deg om å si din mening i en viktig sak, så svar at du ikke har noe å si i den anledning, men snakk med alle etter møtet hvordan saken burde vært ordnet.
8. Bry deg ikke om å skaffe foreningen nye medlemmer, overlatt det til andre.

(Fra engelsk.)

Sport - Idrett

Hunfos—N.K.L. 3—1.

28. juni møttes Hunfos og N.K.L. i seriekamp på Moseidmoen. Her vant Hunfos en fortjent seier.

Første omgangen var jevn, men i andre omgangen overtok Hunfos det meste av spillet. Ca. 15 min. før slutt fikk vår y. v. ødelagt seg og måtte gå ut. Han skulle forsøke å nå en høy ball med hodet, men dette klarte han ikke. På nedgående møter han sin motspiller som er på veg opp for å nå ballen. Disse to kolliderte ganske kraftig og resultatet ble et kutt i kjeven og «Hardangersøm» for begge parter.

Ref.

Politiet—Hunfos 4—3.

3. juli møttes ovennevnte lag i Kristiansand. Hunfos stilte ikke med sitt sterkeste lag i denne kampen. Særlig spilte vårt forsvar ikke så godt som det har gjort tidligere, og det får ta en del av skylden for tapet. Spillemessig sett lå Hunfos en tanke over og burde ha vunnet. Målene som ble laget, var svake skudd med unntagelse av et frispark fra 18 meter som gikk pent forbi Hunfos' målmann og i nettet. Vår løperrekke var jevn, og Om-dal og Renstrøm som haffer arbeidet iherdig.

Politiets lag var jevnt, uten svake punkter. Dessuten var de i besiddelse av hardhet og pågangsmot, noe Hunfos manglet.

Ref.

Hunfos—Odderøya Militærlag 0—1.

9. august spilte Hunfos mot Odderøya Militærlag på Moseidmoen. Sistnevnte lag har nesten

utelukkende aktive spillere, fra Stavanger i vest til Larvik i øst. Hunfos kom godt fra kampen selv om det så og si hele tiden ble forsvars-spill. Holte, Stokland og Renstrøm i forsvaret samt begge haffene, slet iherdig. Målet som kom i andre omgangen, var en forsvarstabbe og burde ha vært avverget, men seiren var fortjent. Når en hører at dette laget har bare seire i år, med 4—1 seier over Vigør, 2—0 seier over Torridal, 4—0 seier over Politiet o.s.v. så må en si at det gikk over all forventning. Johansen i mål hadde hellet med seg og hadde mange bra redninger.

Militærlaget viste oss mye bra spill. De hadde små kontante passninger og tilbakespill så det var en fryd å se. Foran mål broderde de for meget og det var vanskelig for dem å lage mål mot vårt forsvar.

Ref.

Jordal-stafetten.

Den 9. september arrangeres Jordal-stafetten i Oslo. Også i år vil Hunfos delta med et lag som vi håper skal gjøre det bra. Laget starter i eliteklassen, og det er derfor ikke å vente at det skal plasere seg på førsteplassen, men med fortsatt iherdig trening skulle Hunfos komme langt opp på resultatlisten. I motsetning til tidligere år blir stafetten i år på 12 etapper, altså 3 etapper mindre, og det skulle vi tro var en fordel for vårt lag som da kan stille et mere veltrønet lag.

Takket være direktørens forståelse og velvillighet har Bedriftsidrettslaget også i år fått økonomisk støtte slik at deltagerne får gratis reise og opphold. Det er ordnet med hotellplass og full forpleining.

For at laget skal få litt konkurransetrening før det reiser innover, vil det den 31. august bli

arrangert en stafett «Moseidmoen rundt». Denne stafetten er på vel 5100 meter og blir inndelt i 7 etapper. De andre bedriftslagene i kretsen vil også bli innbudt og hvis det blir bra deltagelse, er det meningen å arrangere denne stafetten hvert år framover. Da vil det bli konkurrert om en vandrepokal. Til denne stafetten stiller Hunfos med 2 lag.

G. P.

Utbygging av samarbeid i bedriften.

(Over fra side 2).

selskapet hadde premiært 1147 forslag i 1940. I premier ble betalt i alt ca. 10,000 dollars. I 1948 premierte de 5900 forslag med i alt 80,000 dollars. Oet er interessant å merke seg at Norges Statsbaner også har et forslagssystem som jeg tror Statsbanene er ganske godt fornøyd med. — I løpet av de 2 år Norges Statsbaner har hatt produksjonsutvalg og et forslagssystem som har vært underordnet disse utvalg, har det vært premiært 20 forslag, og i alt 4000 kroner er utbetalt i premier. Vi skal selvsagt her være forsiktige med å trekke sammenligninger, men de tall som er nevnt forteller vel tross alt noe om effektiviteten av forslagssystemet i to nær beslektede bedrifter, blant annet fordi Statsbanenes forslagssystem er så nytt, og det gir oss ikke særlig grunn til å skryte.

Det synes berettiget på grunnlag av praktiske erfaringer å fastslå at samarbeid lettest kan komme i gang hvis en begynner med klart avgrensede oppgaver som f. eks. bedre sikkerhetstjeneste. Det kreves langt større tillit og øvelse i samarbeid før en kan ta opp saker om produk-

sjonsplanlegging eller produksjonsøking.

La oss nå gå over til å se litt på hva det er som bestemmer effektiviteten i samarbeidet. Vi vet enda lite om denne saken, men noe kan sies. Og jeg tenker å si noe om konkrete ting. Det hjelper så lite i denne sammenheng å snakke om å høyne «arbeidsmoralen», legge godviljen til eller å «vise samkjensle». Høy arbeidsmoral, godvilje og samkjensle er resultater av en rekke faktorer. Det er disse faktorer vi må undersøke og arbeide med. Vi skal først se litt på spørsmålet om hva som driver oss til å arbeide, dernest skal vi diskutere arbeidslederspørsmål og til slutt ta opp gruppedannelse og kommunikasjon på arbeidsplassen.

Hvis vi kunne gi et uttømmende svar på spørsmålet om hvorfor menneskene arbeider, ville vi ha gjort et viktig skritt på veien til å løse de største menneskeproblemer i bedriftene. — Mange ler av et slikt spørsmål. Det er da så opplagt. «Vi arbeider for å opprettholde livet». Det er slike avvisinger som er årsak til at vi enda i så liten grad kan arbeide rasjonelt med samarbeidsspørsmål. Når en spør hva som driver mennesker til å handle, må vi vokte oss for å forenkle. Det er en opplagt sak at vi arbeider for å få tilfredsstilt våre behov for mat, klær, hus o.s.v. Men mennesker i vår tid arbeider også av andre grunner. De har andre behov enn de rent materielle.

Jeg skal kort referere en engelsk undersøkning som ble gjort etter krigen, hvor en forsøkte å kartlegge hvilke faktorer arbeiderne tilla størst vekt når det gjaldt å vurdere hva som gjør en jobb tiltrekkende. Et representativt utvalg rekrutter deltok i

forsøket som omfattet intervjuing og standardiserte situasjoner hvor forsøkspersonene rangordnet visse faktorer etter den vekt de tilla dem. Senere ble denne rangordningen kontrollert ved såkalt «parret sammenlikning». *Å ha gode arbeidskamerater eller kolleger* ble gjennomsnittlig tillagt størst vekt eller gitt høyeste rangnummer. *Deretter kom god lønn, sikkerhet i økonomisk forstand, deretter kom avansementsmuligheter, en effektiv organisasjon, lang ferie, variasjon i arbeidet og til slutt kort arbeidstid.* Denne undersøkningen viste imidlertid at det var betydelige variasjoner mellom de forskjellige forsøkspersoners vurdering. Det viste seg at de mest intelligente satte avansementsmuligheter og sikkerhet foran god lønn og gode kolleger eller arbeidskamerater. De minst intelligente satte derimot slike langsiktige goder etter de øyeblikkelige goder som gode kolleger og høy lønn. Denne undersøkningen må altså for det første lære oss at det er store variasjoner når det gjelder forskjellige personers vurdering, og vi må ikke generalisere og si at dette er arbeidernes behov eller ønsker, like lite som vi kan si noe generelt om at dette er arbeidsgivernes eller bedriftsledelsens motiver eller ønsker. Undersøkningen kan videre lære oss at gode forhold til kollegene eller arbeidskameratene, med andre ord gode gruppeforhold, settes høyere av mange enn gode økonomiske forhold. Undersøkningen forteller oss videre det vi alle vet fra før, at de økonomiske forhold er uhyre viktige og at sikkerheten, den økonomiske, betyr mye. Nå må en være forsiktig med å trekke for vidtrekkende slutninger av en undersøkning som den-

ne. Det er nemlig meget vanskelig å få klarlagt objektivt hva som er folks dyperegående meninger i slike spørsmål som det en her er inne på. En rekke liknende undersøkinger peker imidlertid i samme retning, så det er vel grunn til å ta et visst hensyn til disse data. En rekke andre undersøkinger peker på den økonomiske sikkerhets store betydning, og de peker også på betydningen av at det er gode forhold til stede mellom enkeltpersonene og gruppene på arbeidsplassen. Videre understrekes det at følelsen av å bli behandlet med respekt, er overordentlig viktig.

Folk er rare.

Gamle Ola skulle besøke sønnen sin i Amerika. — De mente at det beste for ham var å fly over, men Ola var ikke lysten på det. Da de ikke ga seg med sine overtalelseskunster ble Ola arg. — Eg kan kroba og eg kan symja, men eg kan 'kje fjoga om de' sko gå gale, fnyste han.

*

Fiskeren Petter hadde vært ute for litt av hvert på sjøen. Man fortalte bl. a. om et voldsomt uvær han hadde vært ute i en gang. Kameratene hans hadde lovt både det ene og det andre, hvis de bare slapp levende til lands, de skulle gi pengene til konene sine, de skulle gi til misjonen og mye annet.

— Enn du da, Peter, hva lovte du?

— Eg tenkte med meg sjøl, atte kjeme dei andre til lands, så sko det vel verta ei råd for meg og, så eg lova 'kje någe.

*

Doktoren var en ivrig sportsfisker. En sommer var han i Ryfylke og sto og slengte med stanga i et vatn. Langt om lenge kom han på at han ville prøve på andre siden. Han gikk opp til gården og spurte om mannen ville skysse ham over. Nå var doktoren svært tykk, og da de kom ned til den vesle båten, uttalte han sin tvil om hvorvidt båten kunne bære ham.

— Jau, du kan trygt gå oppi, sa mannen. Eg he' ført krettur i han før.

Et ingenmannsland finnes ikke.

Av Oistein Parmann.

Alle problemer søkes i dag løst intellektuelt. Man diskuterer og ofte kommer man også frem til løsninger, riktig kloke og fornuftige løsninger som forteller oss hvordan dette eller hint *burde* være. Men hvorfor *virker* ikke disse løsninger? Alt det pene og riktige og fornuftige er sett, innsett og sagt, og kan finnes i både tykke og tynne bøker og alle er enige når de lærde har talt.

Men hvorfor er løsningene uten virkning? Hvorfor engasjerer de oss ikke?

Vi tenker og mener en ting, men gjør noe annet. Det er som om vårt intellekt ikke lenger klarer å gripe avgjørende inn i vårt viljesliv. — Og det er i virkeligheten en sinnssykdom, spaltesinn, schizofreni. I denne forstand er nesten alle moderne mennesker mere eller mindre schizofrene.

Vår tid tror fullt og fast på at alt kan løses ut fra den intellektuelle diskusjon eller spekuleren. Og det er selvfølgelig riktig og nødvendig å kunne tenke klart og logisk. Men hvordan skal vi som et «gear» få tankens tannhjul til å gripe fatt og *drive* «motoren»?

Det ytre abstrakte intellekt er ikke tilstrekkelig. En eller annen form for «fordypelse» synes nødvendig.

Ordet *meditasjon* har en høytidelig klang, og det kan jo også innebære noe i høy grad subtilt, men i sin enkleste form, eller la oss si: det første skritt på meditasjonens vei er jo egentlig ikke annet enn at man *bevisst* velger å nære bestemte følelser, tanker eller forestillinger, stadig holde dem levende i bevisstheten. Etter hvert vil man oppdage at man til-

egner seg disse følelser eller forestillinger, de blir «vaner», evner eller karakteregenskaper. På samme måte som man gjennom trening kan oppøve musklene, så kan man ved en slik indre trening oppnå visse sjelelige og åndelige egenskaper.

Egentlig driver alle mennesker ubevisst «meditasjon» idet de lar seg beherske av bestemte forestillinger, ønsker o. l. Men ikke all denne «meditasjon» har en slik gunstig virkning. Men at

den har *virkning*, vet f. eks. dik-
tatorene.

Mennesket er alltid enten i sjelelig og åndelig *utvikling* eller tilbakegang. Det finnes ingen stillstand. Den danske forfatter Martin A. Hansen sier det slik i sin nye roman «Løgneren»: «Når du kommer til meningsløshetens ytterste grense, da ser du at det hele er en valplass hvor to makter slåss. Og et ingenmannsland finnes ikke.»

Frihetens mulighet og den skapende moral ligger i dette at vi ut fra oss selv kan velge å øve de rette dyder og motvirke de dårlige vaner.

Benytt min nye herrefrisørsalong

i elektriker Eivindsons hus.

Hårklipp, hårvask, massasje, barbering og fonbolging.

CENTRAL HERREFRISØRSALONG

Inneh.: Odd Fredriksen.

Telefon 6802.

**Høsten står for døren
og lesetiden begynner.
De finner bøkene i**

ALT I ELEKTRISK UTSTYR.

Ekstra stort utvalg i LAMPETTER.

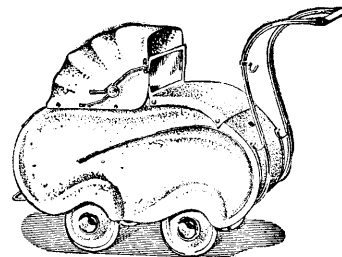
Eivind Eivindson. Elektrisk Forretning.

Telefon 6802

VENNESLA

**D. B. S. og Svithun sykler
Svithun barnevogner
Svithun sportsvogner
Svithun dukkevogner**

FORSKJELLINGE MODELLER OG FARGER

ARTHUR SYVERTSEN
SYKKELVERKSTED

Noe til tær.

Gruvearbeidere ved Brisbane har funnet fotavtrykk av en dinosaur i en gruvegang 30 meter under jordoverflaten.

Geologene mener avtrykkene er fra 60 til 100 millioner år gamle. Dinosaurerne vraltet den gang omkring med sine digre labber — tre tær på hver av dem. Avtrykket er 60 sentimeter langt og en halv meter bredt — så de hadde litt å gå på.

NÅR FIKK VI OPPBRETT PÅ BUKSENE?

Det var i året 1898, og stedet var Cambridge. Noen studenter som hadde kjøpt særlig Gilde sokker, ville gjerne skilte med nyanskaffelsen og brettet buksene opp. Så enkelt er det, skriver «Manufaktur».

Definisjon på takt: kunsten å få menneskene omkring deg til å tro at de vet mye.

En klok mann tiltemper seg etter sine omgivelser, akkurat som vannet føyer seg etter det karret det er i.

Kinesisk ordspråk.

Godt utvalg i

SKO

Telefon 6706.

Vikeland Samvirkelag.

Agder Tidend's trykkeri, Kr.sand S.

GUMMISTØVLER for herrer, damer og barn

Skolesko i alle nr.!

MOSEIDMONEN SAMVIRKELAG

Telefon 6780.

VENNESLANDS RESTAURANT

Telefon 6759.

OLAV SKISLAND

KJØTT OG PØLSEVARER

Telefon 6718.

Gjør et forsøk i vår moderne slakterforretning,
og De vil bli fornøyd.

ALLTID FØRSTEKLASSES VARER

Telefon 6725.

Vennesla Samvirkelag

BILSENTRALEN — TURBUSS

anbefales.

VAKT HELE DØGNET.

Telefon 6777.

Stop «blokkstein» til Deres eget hus!

De kan med **Støpeformen «SPAREKASSEN** lage steinen selv til Deres husbygg, hva enten det er våningshus, fjøs, garasje, verksted, forretning eller hytte.
Ingen forskalling!
Sparer tid! — Sparer penger!

Forhandler:

Peder BERNTSEN
VIKELAND
JERNVARE - & FARGEHANDEL

Telefon 6719.

MANUFAKTUR — ARBEIDSTØY OG OLJETØY.

MALERVARER — SKOTØY — KOLONIAL.

Vennesla Landhandel.

Telefon 6740.